

Beleidsplan 2023-2026

Samen meer doen!

Waarom dit beleidsplan?

Het voorliggend Beleidsplan 2023-2026 geeft inzicht in de beoogde ontwikkeling en ambities van het SMN voor de komende vier jaar. Dit beleidsplan is tot stand gekomen op basis van input van onze achterban. Wij noemen hier de consultatiebijeenkomst met sleutelpersonen in 2023, de Netwerkdag in 2022 en het daarvoor uitgevoerde onderzoek onder sleutelpersonen en de deelname van bestuur en medewerkers aan verschillende landelijke en lokale initiatieven voor Marokkaanse Nederlanders.

Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders, SMN

Adres: Churchillaan 11, 3527 BG Utrecht
Tel.: 030-2367327
E-mail: info@smn.nl
Website: www.smn.nl

©2023

INHOUD

Gegevens organisatie

1. Inleiding
2. Missie en visie
3. Strategie
4. Achtergrond Marokkaanse Nederlanders
5. Projecten en activiteiten
6. Organisatie
7. Financiën

GEGEVENS ORGANISATIE

Rechtsvorm: Stichting

Statutaire naam: Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders

Kamer van Koophandel: 41182454

Adres: Churchillaan 11 (4de verdieping/kamer 9) 3527 BG Utrecht

Telefoonnummer: 030 2367327

E-mailadres: info@smn.nl

Website: www.smn.nl

Bankrekening: NL 36 RABO 0306.2788.47

Naam contactpersoon: Habib el Kaddouri

1. INLEIDING

Het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders (SMN) heeft als missie het verbeteren van de maatschappelijke positie van Marokkaanse Nederlanders met als doel volwaardig burgerschap. In dit beleidsplan presenteert SMN haar plannen voor de periode 2023-2026.

Ontstaansgeschiedenis

In 1978 vroeg het toenmalige Tweede-Kamerlid Henk Molleman van de Partij van de Arbeid (PvdA) in een motie om een gecoördineerd integratiebeleid voor alle etnische en culturele minderheden. Daarnaast vroeg hij om een structuur van vertegenwoordiging van en overleg met migrantengroepen. Vijf jaar later, in 1983, trad het Etnische Minderhedenbeleid in werking en in 1985 kwam de Landelijke Advies- en Overlegstructuur minderhedenbeleid (LAO) tot stand. Het Samenwerkingsverband van Marokkanen en Tunesiërs (SMT) werd in 1986 opgericht en in 1987 erkend om toe te treden tot deze landelijke structuur. In 1994 volgde de Wet Adviesorganen Minderheden (WAM), waarin een scheiding werd aangebracht tussen de overleg- en de adviseringsfunctie van de LAO.

Het LAO werd in 1997 omgevormd tot het Landelijk Overleg Minderheden (LOM). Het SMT was een van de zeven samenwerkingsverbanden die tot het LOM werden toegelaten. In oktober 2006 veranderde SMT haar naam in Samenwerkingsverband van Marokkanen in Nederland om uitdrukking te geven aan het feit dat Nederlanders van Marokkaanse herkomst in de eerste plaats Nederlandse burgers zijn.

SMN had zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een brede netwerkorganisatie die veel meer was gaan doen dan de oorspronkelijke wettelijke taken. De organisatie gaf niet alleen advies, maar ontwikkelde ook talloze projecten en zette diverse, vaak gevoelige thema's zoals zelfbeschikking en radicalisering op de agenda. Hierbij werd altijd nauw samengewerkt met de bij de SMN aangesloten organisaties en sleutelfiguren die, verspreid over het land, veel mensen uit de Marokkaanse Nederlandse gemeenschappen wisten te bereiken die voor andere, reguliere organisaties onbereikbaar bleven.

Het opheffen van de LOM-structuur door het eerste kabinet Rutte betekende dan ook niet het einde van het SMN. De organisatie had duidelijk gemaakt bestaansrecht te hebben en in behoeften te voorzien van zowel groepen Marokkaanse Nederlanders als overheden en instellingen die deze groepen moeilijk kunnen bereiken.

De positie en de rol van SMN is geheel anders dan in de beginjaren. Dat heeft allereerst te maken met de positie van de Marokkaanse gemeenschap. In de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw was het merendeel van de Marokkaanse Nederlanders van de eerste generatie.

Vanaf 2008 is het merendeel van de Marokkaanse Nederlanders van de tweede generatie: zij zijn in Nederland en allereerst Nederlanders. Marokko is voor hen vooral een vakantieland, het land waar familie woont en waarvan één of beide ouders is geboren. Het opleidingsniveau van deze generatie is veel beter dan van hun ouders: inmiddels heeft ruim 35% van alle Marokkaanse Nederlanders van 15 jaar en ouder minimaal een Havo-diploma op zak.

Ondanks het gegeven dat het met steeds meer Nederlanders van Marokkaanse herkomst erg goed gaat, is er nog steeds een grote groep die tot de meest kwetsbare Nederlanders behoort: Marokkaanse Nederlanders zijn oververtegenwoordigd onder de Nederlanders met de laagste inkomens, een zwakke arbeidsmarktpositie, slechte huisvesting, een kwetsbare gezondheid en ervaren veel meer discriminatie dan anderen groepen.

2. MISSIE en VISIE

Het SMN wil de positie van Marokkaanse Nederlanders verbeteren, zodat zij op basis van een eigen gekozen identiteit Marokkaanse Nederlanders als volwaardige burgers deel kunnen nemen in een inclusieve samenleving. De doelstelling van SMN ligt in het verlengde van onze missie. Die doelstelling is het behartigen van de belangen van Marokkaanse Nederlanders in de meest brede zin van het woord. Het SMN behartigt hun belangen op basis van de volgende kerntaken.

Kerntaken

Beleidsbeïnvloeding

Beleidsbeïnvloeding krijgt onder andere gestalte via overleg met ministeries die zich bezighouden met integratie en inclusie. Ook richt SMN zich op de landelijke politiek door bij de fracties in de Tweede aandacht te vragen voor belangrijke kwesties die Marokkaanse Nederlanders aangaan. Daarnaast is het streven het beleid te beïnvloeden van met name landelijke maatschappelijke instituties, instellingen en organisaties.

Netwerkvorming

Het SMN kan haar doelstelling alleen maar waar maken als er sprake is van een sterke achterban die zich in onze organisatie herkent. We zullen dan ook de lijn om ons netwerk onder Marokkaanse organisaties, netwerken en sleutelpersonen te versterken doorzetten. Netwerkvorming krijgt verder gestalte in het organiseren van discussie- en netwerkbijeenkomsten rond bepaalde actuele thema's.

Projectontwikkeling en -uitvoering

Projectontwikkeling en –uitvoering rekenen wij ook tot onze kerntaken. Hiermee willen wij een bijdrage leveren aan de aanpak van concrete maatschappelijke vraagstukken en problemen. Het SMN werkt hierin samen met andere maatschappelijke organisaties, kennisinstituten, landelijke overheid en gemeenten. Projecten worden op eigen initiatief en in opdracht uitgevoerd. De projecten worden gefinancierd uit bijdragen van opdrachtgevers en/of met additionele subsidies van overheid en/of fondsen. Deze kerntaak heeft aan belang gewonnen omdat het mogelijkheden biedt op het aanboren van nieuwe financiële bronnen.

Voorlichting en PR

Voorlichting en PR is ook een belangrijke taak van het SMN. Naast de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap rekenen we ook de bredere Nederlandse samenleving tot de doelgroep hiervan. Middelen die we inzetten zijn mailings, nieuwsbrieven, social media en de website www.smn.nl.

3. STRATEGIE

Het SMN behartigt de belangen van Marokkaanse Nederlanders op verschillende manieren. In het realiseren van deze missie is eigen kracht en verantwoordelijkheid het uitgangspunt. Zonder zelforganisatie om de eigen belangen te behartigen zijn participatie, emancipatie en volwaardig burgerschap niet haalbaar.

Het SMN doet dit niet alleen, maar in nauwe samenwerking met een netwerk van Marokkaans Nederlandse organisaties en sleutelfiguren verspreid over het land. Dit in de loop der jaren opgebouwde netwerk is een belangrijke bron van expertise en informatie voor SMN. Tegelijkertijd wordt dit netwerk ook door SMN geïnformeerd en faciliteert informatie- en kennisdeling binnen dit netwerk en daarmee onze achterban.

Het SMN hanteert een aantal strategische uitgangspunten die leidend zijn. De kracht van het SMN ligt in het onafhankelijke karakter van de organisatie, wat absoluut bewaakt moet worden. De meerwaarde van het SMN komt voort uit haar uitgebreide landelijke en lokale netwerken binnen de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap, die versterkt moeten worden. De focus verschuift hierbij van een landelijke naar een lokale benadering. Het SMN streeft ernaar om de eigen kracht van Marokkaanse Nederlanders aan te sluiten op, te versterken en te ondersteunen. Centraal staat het verbinden van deze eigen kracht met andere (lokale) praktijken en initiatieven.

Delen en samenwerken wordt hoger gewaardeerd dan concurrentie, en daarom gaat het SMN zoveel mogelijk strategische samenwerkingsverbanden aan. De lokale en landelijke organisaties en sleutelpersonen dragen het platform, waarbij activiteiten een positief effect moeten hebben op de achterban en partners van het SMN. De opgebouwde expertise wordt ingezet voor overheden, instellingen en de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap.

Naast het Rijk richt het SMN zich primair op de gemeenten met de meeste Marokkaans-Nederlandse inwoners.

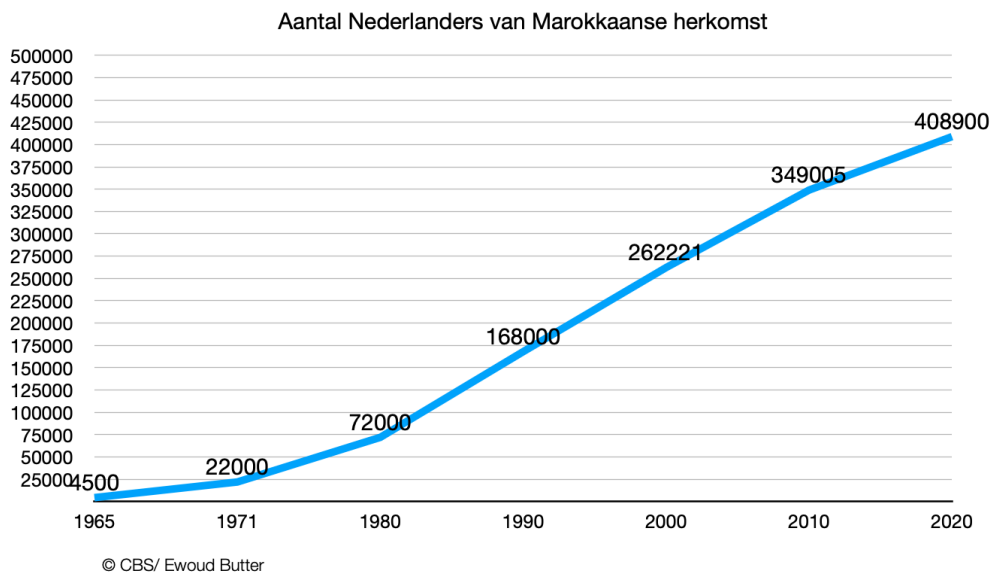
4. Achtergrond Marokkaanse Nederlanders

In dit hoofdstuk wordt in grote lijnen een schets gegeven van de positie van Nederlanders van Marokkaanse herkomst. Er wordt eerst een schets gegeven van demografische ontwikkelingen, vervolgens wordt ingegaan op onderwijsprestaties, werk en inkomen en gezondheid. De gegevens in dit hoofdstuk zijn voornamelijk afkomstig van het CBS. In het bijzonder is gebruik gemaakt van het Jaarrapport integratie 2020 van het CBS.¹

4.1 Demografie

Hoeveel 'Marokkaanse Nederlanders' zijn er?

In de jaren '60 kwamen de eerste Marokkaanse migranten naar Nederland. In 1965 werden er 4500 'Marokkanen' geteld. Zes jaar later, bij de volkstelling in 1971 waren het er 22.000. In de decennia daarna nam het toe tot ruim 415.000 Marokkaanse Nederlanders in (mei) 2021. Met Marokkaanse Nederlanders wordt bedoeld dat zij zelf in Marokko zijn geboren of dat op zijn minst één van hun ouders in Marokko is geboren.

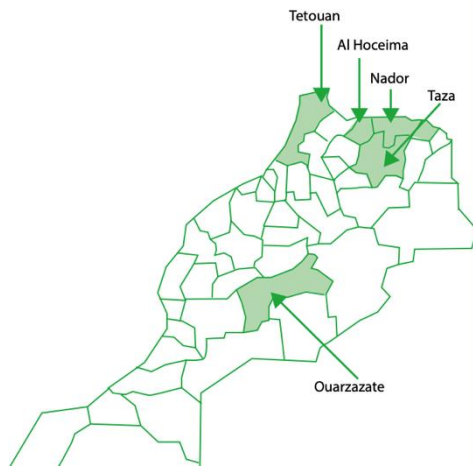

Samen vormen Marokkaanse Nederlanders van de eerste en tweede generatie ongeveer 2,4% van de gehele bevolking. Dat betekent dat ongeveer één op de 50 Nederlanders van Marokkaanse herkomst is.

Omdat het voor Marokkaanse Nederlanders praktisch onmogelijk is afstand te doen van de Marokkaanse nationaliteit, beschikt het merendeel van de Marokkaanse Nederlanders zowel over de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit. In 2014, het laatste jaar waarin een tweede nationaliteit werd geregistreerd, ging het om 321.000 Marokkaanse Nederlanders, destijds 86% van alle Marokkaanse Nederlanders. De overigen hadden waarschijnlijk alleen de Marokkaanse nationaliteit, alleen de Nederlandse nationaliteit of de Marokkaanse nationaliteit gecombineerd met een andere niet-Nederlandse nationaliteit.

¹ <https://longreads.cbs.nl/integratie-2020/bevolking/>

Immigratie uit en emigratie naar Marokko

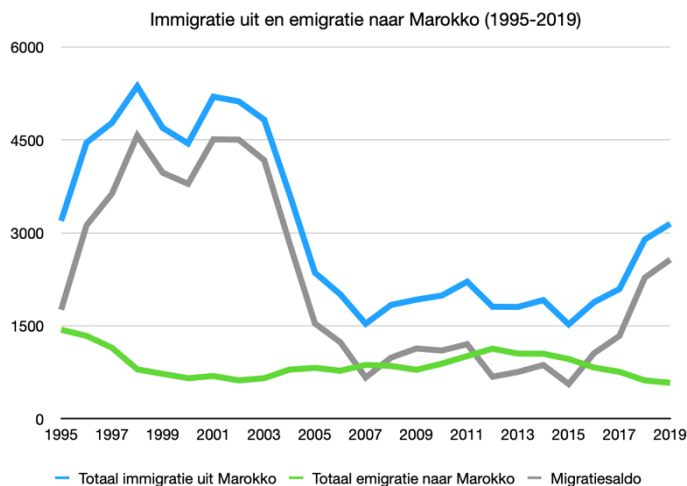

In 2009 probeerden het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI) op grond van de beschikbare gegevens in een artikel vast te stellen uit welke Marokkaanse regio's en provincies Nederlandse Marokkanen afkomstig zijn. Ze concludeerden dat de Noord-Marokkaanse provincies Nador (6,9%), Al Hoceima (5,3%), Tetouan (2,8%) de belangrijkste herkomstprovincies zijn, gevolgd door Taza (tussen het Rif-gebergte en Midden-Atlas) en de grote steden Ouarzazate, Tanger, Casablanca,

Meknes, Fes, Marrakech en Rabat. (Zie ook de illustratie hieronder op grond van gegevens van NIDI en CBS).

Migratiesaldo

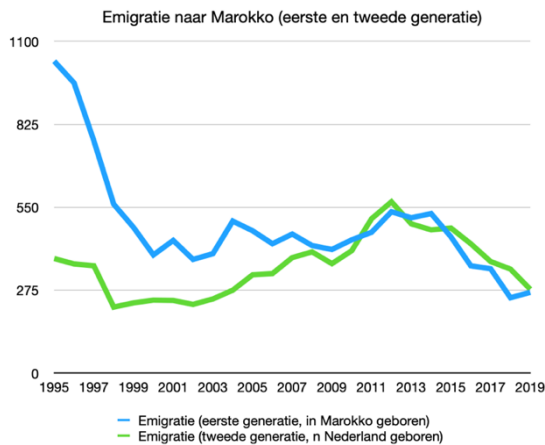
De immigratie uit Marokko naar Nederland is al jaren hoger dan de emigratie vanuit Nederland naar Marokko. Het migratiesaldo (immigratie minus emigratie) is hierdoor positief. Dit was op zijn hoogst in de jaren '70 en '80 toen er in het kader van de gezinsvorming en gezinshereniging veel mensen naar Nederland kwamen. Hieronder het overzicht vanaf 1995. Hieruit valt op te maken dat na twee pieken rond de eeuwwisseling het aantal immigranten (blauwe lijn) na 2004 sterk daalde. Vanaf 2015 neemt het aantal immigranten weer wat toe.

De meeste Marokkaanse migranten komen nog steeds in het kader van gezinsmigratie naar Nederland, maar dat is in de loop der jaren wel minder geworden. Tussen 1995 en 2010 was gezinsmigratie goed voor ongeveer 85 procent van de totale immigratie uit Marokko geleidelijk gedaald tot 70,8 procent in 2018 (49,3% gezinsvorming en 21,5% gezinshereniging).²

² <https://longreads.cbs.nl/integratie-2020/bevolking/>

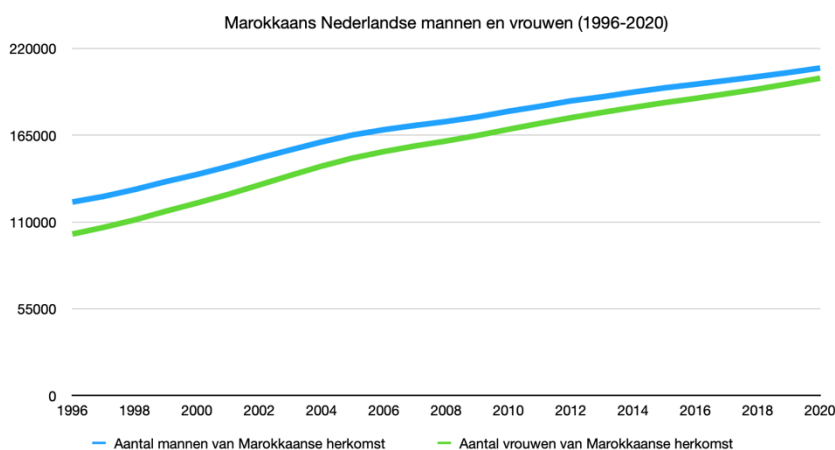
Emigratie

Het aantal Nederlanders dat naar Marokko emigreert (groene lijn) fluctueert licht, maar is al jaren laag.

Het aantal emigranten van de eerste generatie, die terugkeren naar Marokko om daar hun oude dag te slijten, is inmiddels gedaald van ruim 1000 personen per jaar in 1995 tot 260 personen in 2019. Het aantal jongeren van de tweede generatie dat naar Marokko verhuisde steeg jaarlijks tot 2012, toen er 550 mensen naar Marokko vertrokken, maar daalde daarna en is sindsdien gehalveerd.

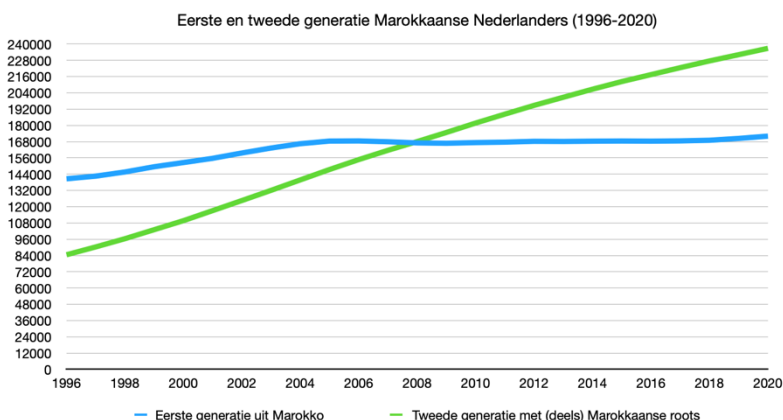
Gender

De samenstelling van de groep Marokkaanse Nederlanders veranderde. In de jaren '60 en '70 bestond de groep vooral uit mannen, maar in de jaren '80 en '90 veranderde dit snel ten gevolge van de gezinshereniging en gezinsvorming. Er zijn

nog steeds meer Marokkaans Nederlandse mannen dan vrouwen, maar het verschil is klein geworden.

Eerste en tweede generatie

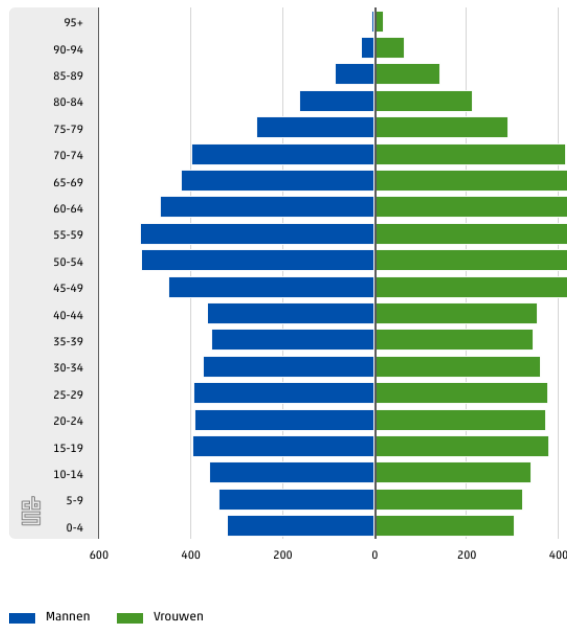

Gezinsvorming leidde er ook toe dat het aantal Marokkaanse Nederlanders van de tweede generatie, met minimaal één in Marokko geboren ouder, snel toenam. Vanaf ongeveer 2008 is de groep Marokkaanse Nederlanders die in Nederland geboren is, groter dan de eerste generatie.

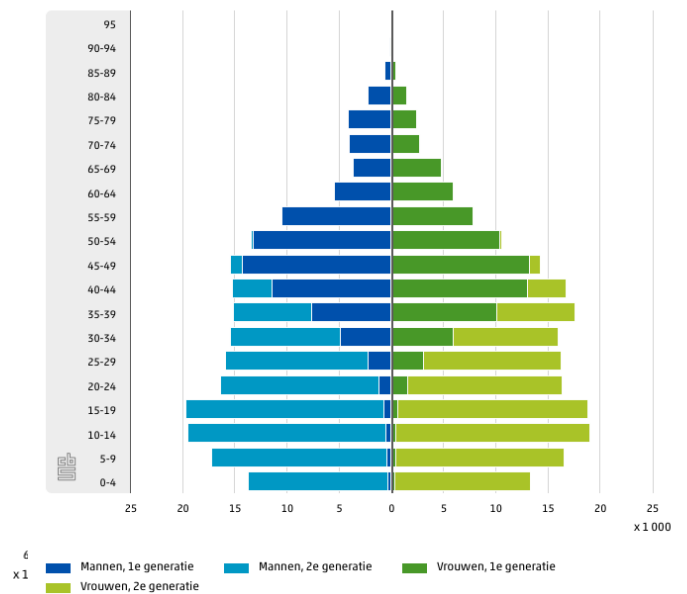
Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw van Marokkaanse Nederlanders verschilt sterk van die van Nederlanders zonder migratieachtergrond. Bij Marokkaanse Nederlanders valt op dat er het aandeel jongeren (vooral 10-20 jaar) dat de komende jaren een plek op de arbeidsmarkt (en woningmarkt) moet veroveren relatief hoog is. Ook is de eerste generatie (donkerblauw en donkergroen) van 45-60 jaar zichtbaar die vooral in de jaren 80 en 90 naar Nederland kwam.

1.10a Leeftijdsopbouw Nederlandse achtergrond, 1 januari 2020

1.10d Leeftijdsopbouw Marokkaanse achtergrond, 1 januari 2020

Vergrijzing

Ouderen vormen een relatief klein aandeel van de Marokkaanse Nederlanders: er waren in 2020 een kleine 27000 Marokkaanse Nederlanders 65 plusser. Ze vormen daarmee een kleine 7% van de Marokkaans Nederlandse bevolking. De komende jaren zullen steeds meer Marokkaanse Nederlanders 65-plusser worden. Op grond van onderstaande tabel kun je grofweg de schatting maken dat in 2035 nog eens zo'n 50.000 Marokkaanse Nederlanders de 65 jaar zullen passeren en dat er in de jaren daarna ongeveer 6000 per jaar bij komen. Het gaat tot 2045 hoofdzakelijk om eerste generatie Marokkaanse Nederlanders. Daarna zal de tweede generatie snel de overhand krijgen.

Leeftijdsopbouw Marokkaanse Nederlanders, 1 jan 2020 (x 1000)

	Mannen eerste generatie	Mannen tweede generatie	Vrouwen eerste generatie	Vrouwen tweede generatie	Totaal aantal (x 1000)	Aandeel van totaal Marokkaanse Nederlanders
95 en ouder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
90-94	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,05%
85-89	0,6	0,0	0,4	0,0	1	0,24%
80-84	2,2	0,0	1,5	0,0	3,7	0,90%
75-79	4,1	0,0	2,4	0,0	6,5	1,59%
70-74	4,0	0,0	2,7	0,0	6,7	1,64%
65-69	3,7	0,0	4,8	0,0	8,5	2,08%
60-64	5,5	0,0	5,9	0,0	11,4	2,79%
55-59	10,5	0,0	7,8	0,0	18,3	4,47%
50-54	13,3	0,2	10,4	0,2	24,1	5,89%
45-49	14,3	1,1	13,2	1,1	29,7	7,26%
40-44	11,4	3,8	13,0	3,7	31,9	7,80%
35-39	7,6	7,5	10,1	7,5	32,7	8,00%
(© CBS/ Ewoud Butter)						

Jongeren

Op 1 januari 2020 was ruim een derde (33,7%) van de Marokkaanse Nederlanders 19 jaar of jonger. Het valt daarbij op dat de groep tieners groter is dan de kinderen onder de 10: een kleine 19% van de Marokkaanse Nederlanders was tussen de 10 en de 19 jaar, een kleine 15% van de Marokkaanse Nederlanders was op 1 januari 2020 jonger dan 10. In deze jongste leeftijdsgroep wordt het aandeel 'derde generatie' groter. Deze groep wordt niet meer geregistreerd als 'Marokkaanse Nederlander', maar als Nederlander zonder migratieachtergrond.

Leeftijdsopbouw Marokkaanse Nederlanders, 1 jan 2020 (x 1000)

Leeftijd	Mannen eerste generatie	Mannen tweede generatie	Vrouwen eerste generatie	Vrouwen tweede generatie	Totaal aantal (x 1000)	Aandeel van totaal Marokkaanse Nederlanders
30-34	4,9	10,5	5,9	10,1	31,4	7,68%
25-29	2,2	13,7	3,1	13,2	32,2	7,87%
20-24	1,2	15,2	1,6	14,8	32,8	8,02%
15-19	0,7	19,0	0,6	18,2	38,5	9,41%
10-14	0,5	19,0	0,4	18,6	38,5	9,41%
5-9	0,4	16,8	0,4	16,2	33,8	8,26%
0-4	0,3	13,4	0,3	13,0	27	6,60%
(© CBS/ Ewoud Butter)						

De 'derde generatie'

De kinderen van Marokkaanse Nederlanders van de tweede generatie worden door het CBS geregistreerd als Nederlanders met een Nederlandse achtergrond (dus zonder migratieachtergrond). In het jaarrapport integratie 2020 wordt geschat dat er op 1 januari 2020 ruim 26000 Nederlanders zonder migratieachtergrond waren waarvan minimaal een ouder een Marokkaanse achtergrond had. Ruim 85% van deze Nederlander was onder de 12 jaar, ruim 96% onder de 18 jaar.

Samenstelling huishoudens

In vergelijking met andere bevolkingsgroepen bestaan de huishoudens van Marokkaanse Nederlanders relatief vaak uit een paar met of zonder kinderen: dit betreft ruim 53% van de Marokkaans-Nederlandse huishoudens. Ongeveer 30% van de Marokkaans-Nederlandse huishoudens zijn 1-persoons huishoudens en 13% van de Marokkaans-Nederlandse huishoudens bestaat uit een ouder met een kind.

Gezinssamenstelling

Marokkaans Nederlanders van de tweede generatie trouwen iets minder vaak (78%) met iemand van dezelfde herkomst dan Marokkaanse Nederlanders van de eerste generatie (81%). De partner is ook vaker uit Nederland afkomstig (68% bij de tweede generatie tegen 41% bij de eerste generatie).

Marokkaanse vrouwen kregen in de eerste helft van de jaren tachtig gemiddeld 7 kinderen (bron?), inmiddels is het gemiddeld kindertal van deze groepen gedaald naar 2,7 voor Marokkaans-Nederlandse vrouwen van de eerste generatie en naar 2 voor vrouwen van de tweede generatie.

Waar wonen de meeste Marokkaanse Nederlanders?

In welke provincies wonen Marokkaanse Nederlanders?

De meeste Marokkaanse Nederlanders wonen in de Randstad. Bijna een derde (32%) van de Marokkaanse Nederlanders woont in de provincie Zuid-Holland, gevolgd door Noord-Holland (28%), Utrecht (14%), Noord-Brabant (11%) en Limburg (4%). (cijfers, 2018)

Ongeveer 19% (76.000) woont in Amsterdam, gevolgd door Rotterdam (44.000), Den Haag (32.000) en Utrecht (31.000). Verder wonen er veel Marokkaanse Nederlanders in Almere, Haarlem, Leiden, Gouda, Amersfoort, Eindhoven, Den Bosch, Tilburg en Breda. (cijfers, 2018)

4.2 Onderwijs

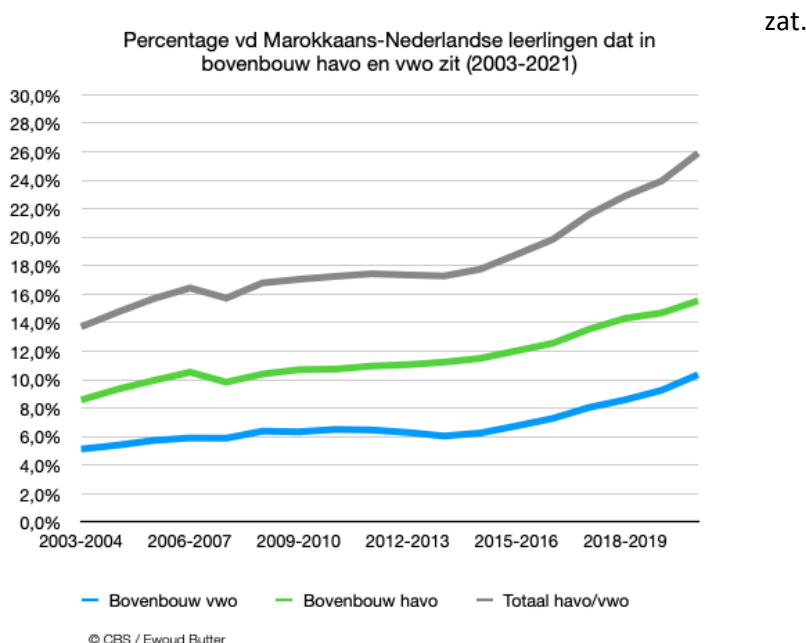
Het onderwijsniveau van Marokkaanse Nederlanders is volgens de cijfers van het CBS de afgelopen decennia enorm gestegen: in 2003 had 42% van de Marokkaanse Nederlanders van 15 jaar en ouder basisonderwijs als hoogst behaalde vorm van onderwijs. In 2021 was dit gedaald naar 18%.

Hoogst behaalde onderwijsniveau van Marokkaanse Nederlanders (15 jaar en ouder)

Hoogst behaalde onderwijsniveau	2003	2010	2021
Basisonderwijs	42%	27%	18%
Vmbo-b/k, mbo1	19%	24%	13%
Vmbo-g/t, havo-, vwo-onderbouw	7%	6%	8%
Mbo2 en mbo3	7%	10%	10%
Mbo4	9%	9%	10%
Havo, vwo	7%	8%	10%
Hbo-, wo-bachelor	6%	9%	18%
Hbo-, wo-master, doctor	2%	5%	7%
Weet niet of onbekend	2%	1%	6%
Totaal	100%	100%	100%

© CBS/ Ewoud Butter

Hoewel leerlingen met een Marokkaanse achtergrond nog steeds relatief vaak naar het vmbo gaan, neemt het aantal leerlingen dat naar havo/vwo gaat snel toe: in het schooljaar 2003/2004 zat 13,9% van de Marokkaans Nederlandse leerlingen in de bovenbouw van havo (8,6%) of vwo (5,1%); in het schooljaar 2020/2021 was dit bijna verdubbeld tot 26% (15,5% havo en 10,4% vwo). Er blijft wel een achterstand op het eveneens stijgende aantal Nederlandse vo-leerlingen zonder migratieachtergrond, waarvan in 20/21 bijna 38% in de bovenbouw van havo (18,1%) of vwo (19,7%)

Slagingspercentages

Op het Vwo slaagt de laatste jaren tegen de 80% van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen voor het eindexamen. Dat zo'n 10% lager dan bij Nederlandse kinderen zonder migratieachtergrond. Van

de Marokkaans Nederlandse leerlingen haalt de laatste jaren 75%-80% het havo-eindexamen, 85-90% het vmbo-g/t eindexamen, rond de 90% het vmbo-k eindexamen en rond de 95% het vmb-b eindexamen.

Studierichting

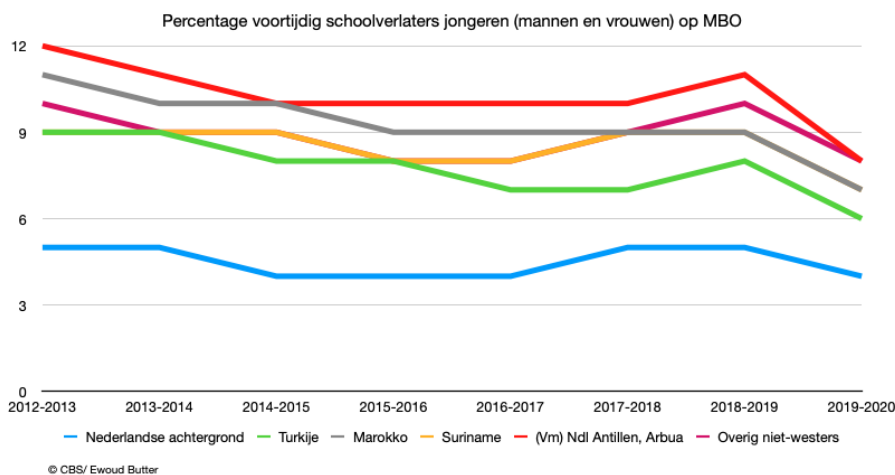
Volgens het jaarrapport integratie 2020 kiezen mbo'ers (zowel mannen als vrouwen) met een niet-westerse achtergrond vaker voor een economische studierichting dan mbo'ers met een Nederlandse achtergrond. Studenten zonder migratieachtergrond kiezen relatief vaker voor techniek.

In het hoger onderwijs is de richting 'recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening' relatief populair. Bij mannelijke studenten met een Marokkaanse achtergrond kiest bijna de helft deze richting. De studenten met een Marokkaanse achtergrond kiezen relatief vaak (bijna een kwart) voor de gezondheidszorg; bijna een derde van de vrouwen met een marokkaans Nederlandse achtergrond kiest voor 'gezondheidszorg en welzijn'. Ook het onderwijs is met 17 procent relatief populair onder Marokkaanse studentes.

Schooluitval

Voortijdig schoolverlaten vindt vooral plaats in het MBO. In het schooljaar 2019-2020 verlieten 1570 leerlingen (1140 jongens en 430 meisjes) met een Marokkaanse achtergrond voortijdig het onderwijs: 1360 van hen zaten op het MBO, 130 zaten er op het voortgezet onderwijs en 80 op VAVO.

Op bijna alle schoolniveaus behalen Marokkaans Nederlandse leerlingen de laatste jaren vaker dan in het verleden hun eindexamen en daarmee een startkwalificatie op de arbeidsmarkt.

Stapelen

Studenten met een Marokkaanse achtergrond ronden op iets hogere leeftijd in het HBO of WO hun bachelor of master af. De verklaring hiervoor is dat zij vaker 'stapelen'; zij komen dan bijvoorbeeld niet rechtstreeks via de havo in het hbo maar via vmbo-mbo-4 of vmbo-havo. Van de leerlingen met een Marokkaanse achtergrond die in 2016/'17 hun master in het WO had gehaald, kwam iets meer dan de helft (56 procent) rechtstreeks van het vwo.

4.3 ARBEIDSMARKT EN INKOMEN

Werkenden

Het CBS/SCP concluderen in het jaarrapport integratie onder andere dat Nederlanders met een niet-westerse achtergrond minder vaak werk hebben dan personen met een Nederlandse of nieuwe EU-achtergrond. In 2019 had 72,3 procent van de mensen met een nieuwe EU-achtergrond en 70,1 procent van de mensen met een Nederlandse achtergrond betaald werk, tegenover 61,7 procent van de mensen met een niet-westerse achtergrond. Van deze laatstgenoemde groep hadden mensen met een Marokkaanse achtergrond minder vaak (56,5 procent) een betaalde baan dan andere grote groepen met een migratieachtergrond.

Binnen de groep Marokkaanse Nederlanders hadden in 2019 vooral vrouwen (44 procent). Laagopgeleide mensen (41,7 procent) en mensen van de eerste generatie (34 procent) hebben minder vaak een betaalde baan.

Achterstanden op de arbeidsmarkt van minderheden, waaronder Marokkaanse Nederlanders, kunnen slechts gedeeltelijk worden verklaard door waarneembare kenmerken zoals de leeftijd, de studierichting, de sociaaleconomische status van de ouders, de thuissituatie bij afstuderen, de werkervaring en de woonregio (SEO, 2020; SCP, 2016). Het onverklaarde deel van de achterstand betreft factoren die in de onderzoeken niet worden gemeten en soms ook moeilijk meetbaar zijn. Het SCP noemt verschillen in de oriëntatie ten aanzien van werk en gezinsleven, het sociale netwerk, sollicitatievaardigheden en soft skills zoals samenwerken, communiceren en werkhouding (SCP, 2016). Daarnaast zijn er verschillende onderzoeken geweest waaruit blijkt dat verschillende groepen, waaronder Marokkaanse Nederlanders, veel discriminatie op de arbeidsmarkt ervaren (Butter et. Al. 2021) of minder vaak over bruikbare netwerken beschikken om een baan te vinden.

Ook de studierichting is van invloed. Opleidingen in de richting van techniek, gezondheidszorg en onderwijs bieden meer kansen op werk dan opleidingen in recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening. Marokkaans Nederlandse jongens kiezen minder vaak voor een technische studie dan jongens zonder migratieachtergrond en vaker voor een studie in de richting economie, recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening. Hoogopgeleide vrouwen met een migratieachtergrond volgden minder vaak een studie in de gezondheidszorg en wat vaker recht, economie en gedragswetenschappen.

Daarnaast valt op dat jongeren van Marokkaanse (en Turkse) herkomst op het mbo relatief vaker kiezen voor een Beroeps Opleidende Leerweg (BOL, veel school, weinig stage) en jongeren zonder migratieachtergrond vaker voor een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL, veel werkervaring, minder school). Deze laatste groep, de Bbl'ers, blijken voordat zij het onderwijs verlaten al meer een binding te hebben met de arbeidsmarkt gemakkelijker betaald werk te vinden.

Uitkering en inkomen

De inkomenspositie van Marokkaanse Nederlanders is relatief zwak. Het inkomen van Marokkaanse Nederlanders bedroeg in 2018 gemiddeld 22,5 duizend euro. Dat is veel lager dan het gemiddeld inkomen van Nederlanders zonder migratieachtergrond (34,6 duizend euro).

In 2019 had 13 procent van de Marokkaanse Nederlanders een bijstandsuitkering (ter vergelijking: voor mensen met een Nederlandse achtergrond was dit 2 procent). Van de Marokkaans Nederlandse 45plussers ontving bijna een kwart (22,7%) in 2019 een bijstandsuitkering.

Onder Marokkaanse Nederlanders komt het relatief vaak voor dat iemand, meestal een vrouw, geen eigen inkomen heeft. Ook arbeidsongeschiktheid komt onder Marokkaanse Nederlanders relatief vaak voor, in het bijzonder in de leeftijdsgroep van 25 tot 45 jaar.

Het gemiddeld inkomen van Marokkaanse Nederlanders van de tweede generatie is in alle leeftijdsgroepen hoger dan het inkomen van de eerste generatie, maar substantieel lager dan dat van leeftijdsgenoten met een Nederlandse achtergrond.

4.4 GEZONDHEID

In de leeftijdsgroep van 12 tot 65 jaar ervaart 64 procent van de Marokkaanse Nederlanders volgens het CBS de eigen gezondheid als (zeer) goed. Dat is duidelijk minder dan de 83 procent van de Nederlanders zonder migratieachtergrond die tevreden is over de eigen gezondheid. Marokkaanse Nederlanders van de tweede generatie hebben aanzienlijk minder gezondheidsproblemen dan de eerste generatie.

Obesitas

Een kleine 17% van de Marokkaanse Nederlanders kampt met ernstig overgewicht (obesitas). Dat is vergelijkbaar met Nederlanders met een Turkse en Surinaamse achtergrond en ligt hoger dan onder mensen zonder migratieachtergrond, waarvan ongeveer 12% met ernstig overgewicht kampt. Onder de eerste generatie (24%) komt ernstig overgewicht veel vaker voor dan onder de tweede generatie (8%). Dit komt omdat de eerste generatie gemiddeld ouder is en ouderen over het algemeen vaker ernstig overgewicht hebben dan jongeren.

Zorgkosten

De zorgkosten van Nederlanders met een migratieachtergrond zijn ook hoger dan van Nederlanders zonder migratieachtergrond. Hoe ongezonder je je voelt, hoe hoger de zorgkosten immers. Wat opvalt is dat de zorgkosten van Marokkaanse Nederlanders tussen de 20 en 40 jaar relatief iets hoger zijn dan van andere bevolkingsgroepen van die leeftijd.

Medicijnen: anti-depressiva, anti-psychoticum en suikerziekte

Relatief veel Marokkaans-Nederlandse mannen slikt een antipsychoticum: 4,7 procent, dat is bijna driemaal zo veel als mannen met een Nederlandse achtergrond. Vrouwen van Marokkaanse herkomst kregen, in vergelijking met Nederlandse vrouwen (1,6 procent), relatief vaak antipsychotica (respectievelijk 2,6 en 3,3 procent).

Vrouwen tot 65 jaar kregen vaker antidepressiva verstrekt dan mannen, ongeacht de migratieachtergrond. Vrouwen met een Marokkaanse achtergrond slikken wat vaker antidepressiva (8,5 procent) dan vrouwen met een Nederlandse achtergrond (7 procent). Ook Marokkaanse Nederlandse mannen slikken relatief vaak antidepressiva: 7,1%. Dat is bijna twee keer zo vaak als mannen zonder migratieachtergrond (3,6%).

Wanneer migratiegroepen worden vergeleken binnen de hoogste drie leeftijdsgroepen waar diabetes het meeste voorkomt (50 tot 65 jaar, 65 jaar tot 75 jaar en 75 jaar of ouder) dan kregen mensen met een Marokkaanse achtergrond in alle drie de leeftijdsgroepen het vaakst middelen tegen suikerziekte.

5. ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

In dit hoofdstuk presenteert het SMN de belangrijkste thema's voor de komende jaren. Dit zijn nadrukkelijk de plannen in grote lijnen. Afhankelijk van de actualiteit kunnen er andere keuzes worden gemaakt.

Belangenbehartiging

De activiteiten van SMN bestaan uit belangenbehartiging, het informeren van (organisaties van) Marokkaanse Nederlanders, het informeren en adviseren van tal van (lokale) overheden en maatschappelijke organisaties en het samen met deze organisaties ontwikkelen van projecten. Het SMN agendeert als belangenbehartiger vooral de positie van de kwetsbare groepen binnen de Marokkaans-Nederlandse gemeenschappen. Het SMN vraagt voor deze groepen aandacht niet alleen bij de landelijke overheid, maar ook bij gemeenten, maatschappelijke organisaties, onderzoekers, kennisinstututen e.d.

De rol van het SMN in dit geheel is die van aanjager, coördinator en ondersteuner. Om deze rollen te kunnen vervullen, is het cruciaal om van elkaar te weten, elkaar te kennen, elkaars informatie en ervaringen te delen en benutten, attent te zijn op mogelijkheden elkaar te versterken en gebruik te maken van elkaars expertise. Ook bij actuele en crisissituaties (Corona, aardbeving Marokko ect..) neemt SMN actief de leiding om de gemeenschap te informeren en te ondersteunen.

Het SMN zal daarbij in haar directe contacten met de rijksoverheid en landelijke instituties actuele signalen en belangwekkende lokale ontwikkelingen onder de aandacht brengen, zoals de noodzaak van betrokkenheid en ondersteuning van lokale netwerken.

De lokale netwerken bieden het SMN op hun beurt plaatselijke kennis, praktijkervaringen en zicht op onderliggende vragen in lokale gemeenschappen. Gezamenlijk kan ieders specifieke expertise over en weer toegankelijk en daadwerkelijk toepasbaar worden gemaakt in de lokale praktijk. Het SMN wil door deze kwaliteitsinvestering bijdragen aan een sterke positie als gesprekspartner van de landelijke en lokale overheid.

Projecten

Naast kortlopende projecten en activiteiten op het gebied van belangenbehartiging zoals overleg met de overheid en beleidsbeïnvloeding participeert SMN in de volgende meerjarige projecten:

- <https://alliantievrijwilligeschuldhulp.nl>
- <https://alliantieinclusieveenergietransitie.wordpress.com>
- <https://www.movisie.nl/verandering-binnenuit>
- <https://www.milieucentraal.nl/professionals/communicatietoolkits/energiehulpnetwerk/>

Projecten gericht op aanpak armoede, schulden en energietransitie

Zoals uit het hoofdstuk duidelijk werd, is de positie van Marokkaanse Nederlanders op de arbeidsmarkt bijzonder kwetsbaar. De Marokkaans-Nederlandse beroepsbevolking is relatief minder vaak werkzaam, Marokkaanse Nederlanders zijn vaker werkloos en arbeidsongeschikt, ze vervullen vaker laaggekwalificeerde banen en verkeren in grotere getale in een juridisch kwetsbare positie doordat ze vaker een flexibel arbeidscontract hebben.

Ten gevolge hiervan is de inkomenspositie van Marokkaanse Nederlanders relatief slecht. Veel gezinnen leven in armoede, en een deel van hen heeft problematische schulden. De hulp om hen uit vaak uitzichtloze situaties te halen, bereikt hen om verschillende redenen vaak niet.

Het SMN is daarom de laatste jaren meer aandacht gaan besteden aan armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Samen met het IOT nam het SMN het initiatief voor het project Omarmen/Ambassadeurs Armoedebestrijding. Na dit project gingen IOT (en later Ocan) en de samenwerking aan met andere landelijke vrijwilligersorganisaties die (schuld)hulpverlening bieden: Humanitas, Landelijk Stimuleringsnetwerk Thuisadministratie en SchuldHulpMaatje. In 2019 vormde dit collectief de stichting Alliantie Vrijwillige Schuldhulp (AVS).

Doel van deze samenwerking is op lokaal niveau beter samen te werken waardoor meer mensen met schuldenproblematiek sneller en beter worden geholpen. Via de zes Alliantiepartners waren de afgelopen jaren ongeveer 15.000 vrijwilligers in verschillende gemeenten actief in de lokale schuldhulpverlening. SMN zorgde voor de toeleiding naar de hulpverlening voor de Marokkaans-Nederlandse doelgroep.

Het SMN wil met deze aanpak doorgaan zodat meer mensen met schuldenproblematiek bereikt kunnen worden, het probleem onder grotere groepen bespreekbaar gemaakt kan worden en het bewustzijn vergroot kan worden. Dat doe je niet in een jaar, maar dat is een proces van minimaal vier jaar. Daarnaast zou er ook meer aandacht moeten komen voor andere doelgroepen, zoals vluchtelingen, in het bijzonder Syriërs, Eritreeërs en Somaliërs, maar ook Oost-Europeanen zoals Bulgaarse en Poolse Nederlanders en Roma.

Om op langere termijn toegankelijker te worden, zullen de bestaande vrijwilligers van de andere alliantiepartners en gemeenten aan de slag moeten met cultuursensitief werken. Daarnaast wil SMN kennis, expertise en netwerk ontsluiten om de toeleiding/doorverwijzing naar hulp te verbeteren. Op deze wijze zal de drempel tussen bestaande vrijwilligers en hulpvragers uit verschillende doelgroepen verlaagd kunnen worden.

Een ander vraagstuk dat SMN in de komende jaren wil adresseren, is de energietransitie. Hiertoe nam SMN het initiatief tot de oprichting van de Alliantie Inclusieve Energietransitie (AIE). AIE bestaat verder uit vijf andere landelijke organisaties die verschillende groepen met een migratie- en vluchtelingenachtergrond vertegenwoordigen. Deze zes organisaties zijn: Inspraakorgaan Turken (IOT), Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM), Stichting Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCAN), Vluchtelingen Organisaties Nederland (VON) en Federatie van Somalische Associaties in Nederland (FSAN).

Met dit initiatief willen wij een bijdrage leveren aan de brede en inclusieve maatschappelijke beweging. Op die manier geven wij ook uitdrukking aan de onzichtbare rol en ongehoorde stem van inwoners met een migratie- en vluchtelingenachtergrond zodat zij mee kunnen gaan in de energietransitie. Het doel van deze alliantie is het bevorderen van de bewustwording over verduurzaming.

We werken samen met de landelijke overheid, gemeenten, maatschappelijke organisaties zoals Milieu Centraal, LSA-bewoners, Nationaal Klimaat Platform en kennisinstututen (Platform31, Verwey-Jonker Instituut/KIS, TNO) om de impact van onze acties te vergroten en de ontwikkelde kennis te vergroten en te borgen.

Projecten gericht op discriminatiebestrijding en zelfbeschikking

De vrijheid om jezelf te kunnen zijn en je in vrijheid te kunnen ontwikkelen en uiten is een bijzondere kostbare vrijheid, maar nog niet voor alle Nederlanders vanzelfsprekende vrijheid. Ook veel Marokkaanse Nederlanders hebben te vaak te maken met ernstige beperkingen.

Uit de onderzoeken naar discriminatie die het SCP in 2014 en 2020 bleek dat Marokkaanse Nederlanders in 2013 en 2018 samen met Turkse Nederlander van alle onderzochte bevolkingsgroepen het vaakst discriminatie ervaren. Ruim twee derde van de Marokkaanse Nederlanders (72%) en de Turkse Nederlanders (69%) en voelde zich (inclusief twijfel) vooral gediscrimineerd op grond van hun etnische achtergrond. Ongeveer de helft van de Turkse Nederlanders en twee derde van de Marokkaanse Nederlanders geeft aan zich (ook) gediscrimineerd te voelen op grond van hun geloof.

Tabel 8.1

Gronden van ervaren discriminatie in de Nederlandse bevolking, van degenen met discriminatie-ervaring (inclusief twijfel), naar groepen, 2013 en 2018 (in procenten)

	geloof		geslacht		seksuele oriëntatie		huidskleur		etnische achtergrond		leeftijd		beperking	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018	2013	2018	2013	2018	2013	2018	2013	2018
autochtoon	5	5	19	27	5	4	5	5	2	3	33	31	8	14
Turks	53	50	7	9	1	1	17	19	72	69	11	12	5	10
Marokkaans	66	63	6	8	1	2	27	24	69	72	10	10	5	5
Surinaams	11	11	13	16	1	4	62	60	46	43	21	21	4	10
Antilliaans	6	7	11	19	3	5	62	57	50	48	25	23	4	9
MOE-lander	5	6	12	17	3	3	2	3	78	76	12	16	2	6

Bron: SCP/CBS (E0'13 en '18)

Bron: SCP-rapport Ervaren discriminatie (Andriessen et al., 2020)

Het SMN maakt zich hard voor de gelijke behandeling van alle Nederlanders, ongeacht herkomst, geslacht, seksuele oriëntatie, leeftijd, beperking en religie. SMN steunt het tegengaan van alle vormen van discriminatie en uitsluiting, maar zal in het bijzonder de stigmatisering, achterstelling en uitsluiting van Marokkaanse Nederlanders aan de orde stellen. Dit doen we door input te leveren aan de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme en door de inzet van de eigen kanalen richting politiek, overheid en maatschappelijke instellingen.

Diverse Marokkaanse Nederlanders hebben te maken met vormen van achterstelling en uitsluiting door de eigen gemeenschap. Dat geldt in het bijzonder voor vrouwen en LHBTQIA+, maar ook bijvoorbeeld voor jonge mannen en vrouwen. Zij kunnen te maken krijgen met praktijken als uithuwelijking, ongewenste achterlating in Marokko, isolatie, verstoting en verschillende vormen van fysiek en psychisch geweld. Vaak gebeurt dit vanwege kwesties die de eer van een kleine, vaak gesloten gemeenschap raken, zoals de keuze van een partner, seksuele gerichtheid, geloofsverlating, seks buiten het huwelijk of vormen van niet gewenst gedrag.

Het SMN heeft zich sinds haar oprichting hard gemaakt voor de zelfbeschikking van alle (Marokkaanse) Nederlanders. In het bijzonder heeft het SMN de zelfbeschikking van vrouwen en LHBTQI's geagendeerd. Hiervoor zijn inmiddels vele projecten ontwikkeld en uitgevoerd.

Met het Consortium Zelfbeschikking, bestaande uit SMN, IOT, VON, St. Kezban, Landelijke Werkgroep Mudawwanah, FSAN en HTIB, wordt samen met Movisie en LCC+ de Alliantie Verandering van Binnenuit gevormd, medio 2022. Deze alliantie zal in de komende jaren voorlichtings- en dialoogbijeenkomsten in eigen kring organiseren. Daarnaast worden in een aantal gemeenten professionals met kennis en kunde getraind.

Naast deze alliantie werkt SMN ook samen met Pharos in het kader van de aanpak van schadelijke praktijken zoals huwelijksdwang, achterlating en eengerelateerd geweld.

Projecten gericht op ouderen en zorg

Het aantal Marokkaans Nederlandse ouderen is nu nog relatief klein, maar zal de komende jaren, zeker vanaf 2025, snel toenemen. Tot 2035 zullen ongeveer 50.000 Marokkaanse Nederlanders de 65 jaar zullen passeren; de jaren daarna komen er ongeveer 6000 per jaar bij. Bijna allemaal behoren ze tot de groep eerste generatie Marokkaanse Nederlanders.

Het CBS hanteert in het laatste rapport integratie (2020) een ruimere definitie van ouderen dan de 65 plus hierboven: iedereen ouder dan 55 jaar wordt als oudere gerekend. Voor deze ondergrens van 55 jaar is gekozen omdat deze in veruit de meeste studies naar ouderen wordt gehanteerd. In 2019 hadden 875 duizend ouderen (15 procent van het totaal) een migratieachtergrond. De grootste groepen komen uit Duitsland (182 duizend) en Indonesië 170 duizend. Verder zijn er Surinaamse (88 duizend), Turkse (56 duizend), Marokkaanse (53 duizend) en Antilliaanse (26 duizend) ouderen. In 2050 zullen volgens het CBS zo'n 1,8 miljoen ouderen een migratieachtergrond hebben, wat neerkomt op 26 procent van alle 55-plussers. In de periode 2020–2050 is een ruime verdrievoudiging te verwachten van de groep Marokkaanse 55-plussers te verwachten (174,5 duizend). In 2050 zal naar verwachting een kleine 30 procent van deze ouderen de leeftijd van 75 jaar hebben bereikt.

Het gaat om een groep die in vergelijking met ouderen met een Nederlandse achtergrond kwetsbaarder is wat betreft inkomenspositie, huisvesting, fysieke en (psychosociale) gezondheid. Veel hebben geen volledige AOW, wonen vaak in kleine woningen zonder aanpassingsmogelijkheden en hebben mobiliteitsproblemen.

Ze wonen overwegend in en rondom de grote steden. Van de ouderen met een Marokkaanse achtergrond woont 61 procent in een zeer sterk stedelijke gemeente, van wie 80 procent in de G4. De meeste Marokkaans Nederlandse ouderen wonen in Amsterdam, gevolgd door Rotterdam. Ter vergelijking: van de ouderen met een Nederlandse achtergrond woont 8 procent in een van de vier grote steden.

De zorgbehoefte van deze groep ouderen zal stijgen evenals de afhankelijkheid van het sociale - en familienetwerken van deze ouderen. Dit geldt nog sterker voor ouderen die minder gebruik maken van formele zorg, ouderen die de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn, ouderen die analfabeet zijn en ouderen die digibeet zijn.

Ter vergelijking met andere groepen ouderen, wonen Marokkaanse ouderen relatief vaker samen met hun partner en kinderen en ook veel dichter bij een van hun kinderen.

Het CBS maakt twee kanttekeningen bij de het gegeven dat Turkse en Marokkaanse ouderen ruime beschikbaarheid hebben van kinderen in en dichtbij huis. Allereerst hoeft fysieke nabijheid nog niet emotionele nabijheid te betekenen. Ondanks dat ouderen met een Turkse of Marokkaanse

achtergrond weliswaar meer contact hebben met hun kinderen, zijn zij eenzamer dan hun in Nederland geboren leeftijdsgenoten (van Tilburg & Fokkema, 2018). Daarnaast zijn er steeds meer aanwijzingen dat de centrale mantelzorger van ouderen met een migratieachtergrond (in veel gevallen een schoondochter) vaak zwaar- of overbelast is. Deze situatie zal in de toekomst waarschijnlijk nog nijpender worden.

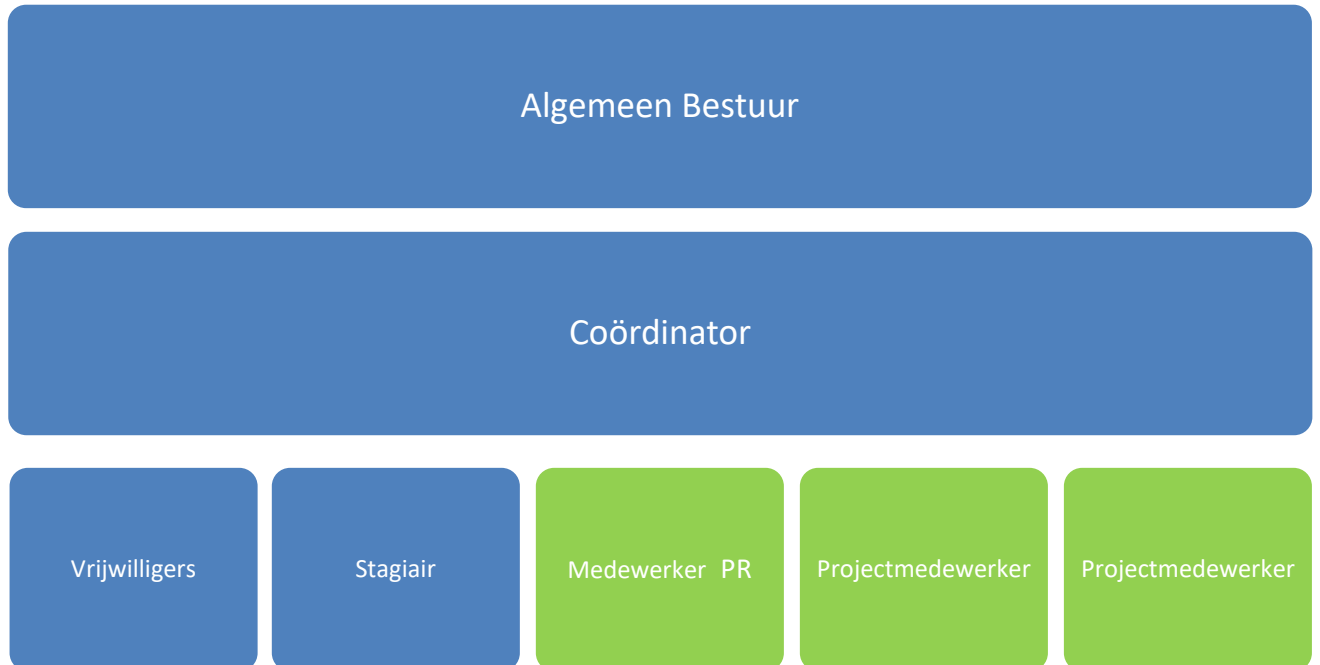
Voor hun zorgbehoeften zullen Marokkaans Nederlandse ouderen steeds vaker een beroep gaan doen op de formele zorg. Ze stuiten hierbij echter geregeld op het probleem dat de zorg nog niet voldoende is toegerust om voor deze groepen ouderen te verzorgen.

Het SMN wil zich de komende jaren samen met anderen (in het bijzonder Pharos, MOBIN en NOOM) inspannen om ervoor te zorgen dat deze ouderen de zorg krijgen die ze nodig hebben en die aansluit bij hun behoeften en mogelijkheden. Verder wil SMN bevorderen dat er een passend zorgaanbod komt dat aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van oudere met een Marokkaans Nederlandse achtergrond. Om dit bereiken zet het SMN in op onder andere:

- interculturalisatie van het zorgaanbod,
- cultuursensitievare zorg en
- woonvoorzieningen en
- toegankelijker informatie over gezondheid, ziekten en medicijnen.

6. ORGANISATIE

Bij het invullen van de organisatiestructuur is het uitgangspunt de exploitatiekosten zo laag mogelijk te houden. Dat betekent dat de Stichting werkt met een kleine vaste kern en een flexibele schil voor alle overige in te zetten capaciteit.

Bestuur

Het Bestuur keurt de beleidsplannen inclusief de financiële hoofdstukken goed.

Het Bestuur bestaat begin 2023 uit drie leden. Bestuursleden ontvangen reiskosten en bescheiden vacatiegelden voor hun deelname aan de bestuursvergaderingen.

Vaste kern

De vaste kern van het team bestaat uit:

- Coördinator/projectleider (1 fte)

De coördinator is tevens projectleider. Hij/zij stuurt de medewerker en de stagiaire en de projectmedewerkers aan.

- Projectmedewerkers (ZZP)

Voor de uitvoering van projecten wordt gewerkt met ZZP-ers. Al naar gelang de vraag wordt een bepaald bureau opdracht gegeven een (deel van) project uit te voeren.

- Medewerker PR

De medewerker fungeert in opdracht (ZZP). In overleg met de coördinator onderhoudt hij de website en de sociale media.

- Medewerker Fondsenwerving

Voor de werving van middelen werkt het SMN samen met adviseurs met expertise over de te volgen aanpak en een visie op kansrijke activiteiten. Een optie is specialisten in te schakelen die ondersteunen bij het uitschrijven van fondsaanvragen, sponsorvoorstellen e.d.

7. FINANCIËN

De stichting SMN verwerft inkomsten via subsidies en fondsen om projecten en campagnes uit te voeren. SMN wil de exploitatielast zo laag mogelijk houden. Dat betekent dat we werken met de volgende uitgangspunten:

- Een kleine vaste kern bestaande uit een coördinator en medewerkers op freelance basis (zodat er flexibel met de inzet van deze persoon kan worden omgegaan) en een stagiair voor secretariële en administratieve ondersteuning.
- Een flexibele schil voor alle overige in te zetten capaciteit. Freelancers en/of bureaus worden ingezet voor projectontwikkeling, ondersteuning op fondsenwerving en opdrachtacquisitie, ondersteuning van PR en communicatie.
- SMN deelt zijn kantoor met de organisatie NOOM om de kosten van overhead te drukken.

Inkomsten

Het SMN is altijd op zoek moeten naar een of andere vorm van financiering om de organisatie in de lucht te houden. Vooralsnog gebeurt door actief te participeren in verschillende allianties/projecten die meerjarige projectsubsidie hebben of ernaar streven.

Het basisbudget wordt momenteel gevormd door de algemene reserve en de reeds toegekende projectsubsidies. Verder zal er extra ingezet worden op het verwerven van financiële middelen in de vorm van projectsubsidies bij ministeries zoals SZW, BZK, VWS en OCW, gemeenten en sociale fondsen.

Daarnaast wordt tijd ingeruimd om de diensten en producten verder uit te werken en de strategische samenwerkingsverbanden (Allianties) uit te bouwen en nieuwe aan te gaan.